

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TASVIRIY FAOLIYAT MASHG'ULOTLARI JIHOZLARIGA QO'YILGAN TALABLAR

Ergasheva Sarvinoz Ulug'bek qizi

Andijon davlat pedagogika instituti
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Ergashevasarvinoz72@gmail.com Tel: +998-94-651-36-34.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11372470>

Annotatsiya. Ushbu maqolada hozirgi kunda bolalarni maktabgacha ta'lim tashkilotida tabiiyalash, maktab ta'limiga tayyorlash jarayonida tasviriy faoliyat mashg'ulotlari jihozlaridan foydalanish bolaning aqliy qobiliyatini, xotira va diqqatini rivojlantirishda o'rni va afzalliklari yoritib berilgan.

Kalit so'lar: tasviriy faoliyat, rasm, qalamlar, mo'yqalamlar, bo'yoqlar, texnologiya, rangtasvir.

REQUIREMENTS FOR PICTURE ACTIVITY EQUIPMENT IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

Abstract. In this article, the role and advantages of the use of visual activity training equipment in the process of naturalizing children in preschool education and preparing them for school education in the development of a child's mental abilities, memory and attention are highlighted.

Key words: visual activity, painting, pencils, brushes, paints, technology, painting.

ТРЕБОВАНИЯ К ИЗОБРАЖИТЕЛЬНО-ДЕЯТЕЛЬНОМУ ОБОРУДОВАНИЮ В ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ

Аннотация. В данной статье освещены роль и преимущества использования средств обучения изобразительной деятельности в процессе обучения детей в дошкольном образовании и подготовке их к школьному обучению в развитии умственных способностей, памяти и внимания ребенка.

Ключевые слова: изобразительная деятельность, живопись, карандаши, кисти, краски, технология, роспись.

Maktabgacha ta'lim tizimi uzluksiz ta'lim tizimining dastlabki bosqichi bo'lishi bilan birga keyingi ta'lim tizimida, bolani maktabga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun ham ta'lim sohasi davlat siyosati darajasiga ko'tarilishi bejiz emas. Bugungi kunda barkamol avlodni tarbiyalashda intellektual salohiyatni ro'yobga chiqarish va ularni har tamonlama rivojlangan shaxs etib voyaga yetkish davlatimiz siyosatini ustivor yo'nalishiga aylangan. Chunki jismoniy sog'lom ma'naviy yetuk shaxslargina buyuk kelajakni yaratadi. Xalqimizning boy madaniyati, rivojlanayotgan iqtisodiyoti, fan texnika va texnologiya sohasida erishilgan yutuqlari asosida mutaxassislar tayyorlashning mukammal tizimini shakllantirish, Vatanimiz rivojlanish taraqqiyotining muhim shartidir.

Prezidentimiz Shavkat Miromonovich Mirziyoev bu tizimni chuqur tahlil qilib, shu paytgacha nazardan chetda bo'lgan eng kichik jihatlari uchun e'tibor qaratdi. Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tashkilotlarining ta'lim dasturlari va o'quv tarbiyaviy rejalariga qo'yilgan davlat talablarini takomillashtirish bilan birgalikda ta'lim tashkilotida tarbiyalonayotgan

farzandlarimizni har tomonlama yetuk, komil qilib tarbiyalash dolzarb masalaligicha qolayotganligi aniqlandi. Tasviriy faoliyat mashg'ulotlari pedagogik o'ylangan moddiy jihozlanishida maxsus uskunalar, asboblari va tasviriy materiallari talab qilinadi. Mashg'ulot o'tkazish uchun sharoit yaratuvchi barcha predmetlar taxtalar, molbertlar, tasviriy jarayonida kerak bo'ladigan qalamlar, mo'yqalamlar, qaychilar tasvir yaratishda ishlatiladigan tasviriy materiallari – jihozlash uskunalariga kiradi. Direktor tarbiyachi-metodist bilan birgalikda tasviriy faoliyat mashg'ulotlarini muvaffaqiyatli o'tkazish va bolalar ijodiyotini o'stirish uchun olingan barcha kerakli narsalarini ko'rib chiqadi, material hamda uskunalaridan qanday foydalanilayotganligini, bolalarda ularga nisbatan ehtiyotkorona munosabat tarbiyalanayotganligini tekshirib chiqadi.

Tasviriy faoliyatning har xil turlari turlicha jihozlanadi. Rasm – predmetli, mazmunli, dekorativ, o'ylangan fikr bo'yicha solish mashg'ulotlari uchun doskalar bolalar chizgan rasmlarni namoyish qilish uchun uchta reykali doskalar, stolga qo'yiladigan doskalar-yig'ma molbertlar (katta guruhlar uchun) va boshqalar kerak bo'ladi. Bolalarning ko'rish faoliyatini saqlash maqsadida katta guruhlarda sathi qiya turadigan individual taxtalardan foydalanish maqbuldir, chunki bunday taxtalar nurning ko'zga burchak ostida emas, balki perpendikulyar yo'nalishda tushishni ta'minlaydi. Qalamlar. Rasm solish uchun bolalarga rangli qalamlar to'plami kerak bo'ladi. Kichik guruhda beshta qalamdan (qizil, ko'k, yashil, sariq, va qora); o'rta guruhda-oltita qalamdan (qizil, ko'k, yashil, sariq, qora va jigar rang) foydalaniladi; katta guruhlarda yuqorida aytilganlardan tashqari-qizg'ish, binafsha rang, to'q qizil, pushti zangori, och yashil ranglar qo'shiladi. Kichik guruhlarda qalamlar dumaloq bo'lishi kerak. Katta guruhlarning bolalariga yumshoq grafitli qalamlar tavsiya qilinadi. Qalamni ishlatishga tayyorlashda yog'och qatlami 25-30 mm olinib, grafiti 8-10 mm ochiladi (rangli qalamlarning yog'ochi kamroq olinishi kerak, chunki ularning o'zaklari yo'g'onroq, qattiqroq bosganda uvalanib, sinib ketadi).

Bolalarning mo'yqalamlardan foydalanishlarini kuzatilar ekan, eng avvalo, ular uni to'g'ri ushlashni bilishlariga, tarbiyachi buni eslatishi va ko'rsatishiga mashg'ulot vaqtida va tugagandan so'ng bolalar mo'yqalamni taglikka qo'yishlariga (tarbiyachi tagliklarni qalin kartondan yoki uzunasiga ikkiga qir qilgan g'altakdan tayyorlashi mumkin) e'tibor berish kerak. Bolalarga mo'yqalamni suvli bankada qoldirishga ruxsat bermaslik kerak, bundan qilinganda uning tuki egiladi, har tomonga tarqab, shaklini yo'qotadi. Agar tukli mo'yqalamlarga tejamkorlik bilan munosabatda bo'linsa, ular uzoq muddat xizmat qiladi. Mashg'ulot uchun bo'yoq tayyorlashda uni mo'yqalam bilan aralashtirmaslik kerak, buni cho'p bilan qilish ancha qulay. Akvarel bo'yog'i bilan rasm solishda mo'yqalamning tuklari yelpig'ich singari tarqab ketmasligi uchun uni bosmasdan, bo'yoq yengil yarim aylana harakat bilan olinadi. Ish tugagandan keyin, bo'yoq qurib qolmasdanoq, mo'yqalam yaxshilab yuviladi. Mo'yqalamlarni stakanda mo'yini yuqoriga qilib saqlash tavsiya qilindi. Mudira mashg'ulot boshlanishidan oldin, qog'oz qanday tayyorlanganligini ko'radi.

Kichik guruh bolalariga rasm solish uchun yozuv qog'ozi kattaligidagi qog'ozni berish tavsiya qilinadi u bolakay qo'lini yozgandagi kenglikka muvofiq keladi. O'rta va katta guruh bolalariga alohida predmetlarni tasvirlashlari uchun yozuv qog'ozining yarmini (butun qog'ozdan ham foydalanish mumkin) berish tavsiya qilinadi: mazmunli rasmlar uchun kattaroq formatdagi qog'ozni berish kerak. Rasm solish uchun qog'oz tayyorlar ekan, tarbiyachi tasvirlanadigan predmetning tuzilishini va bichimini hisobga olishi kerak.

Guash bo'yoqlar bilan rasm solishda to'yingan va yumshoq tondagi rangli qog'ozlardan foydalaniladi. Katta guruh bolalari kerakli rangdagi qog'ozlarni mustaqil tayyorlay oladilar (qog'ozga tus berishda guash va akvarel bo'yoqlardan hamda yo'g'on, yumshoq mo'yqalamlardan foydalanadilar: bichimi unchalik katta bo'lmagan yassi bo'yoq mo'yqalamlari – fleyslar qulaydir.

Bo'yoq oldin gorizontalligga, so'ngra uning ustidan vertikaliga beriladi).

Bo'yoqlar rasm solishda suvli bo'yoqning ikki turi – guash va akvareldan foydalaniladi.

Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalar uchun shaffof bo'lmagan bo'yoqlar – guash qulaydir. Bo'yoqni mo'yqalamda turadigan, undan tomib tushmaydigan, suyuqroq qaymoq quyuqligiday qilib aralashtirilishi kerak. Bo'yoqlarni bolalar rangni ko'rib turishlari uchun qirralari past shaffof bankachalarga quygan ma'qul. Yopiq qopqoqchali polietilen bankachalardagi guash bo'yoqlaridan foydalanish qulay: tarbiyachilar bo'yoqni ularning o'zida tayyorlaydilar va mashg'ulotdan so'ng ularni boshqa narsaga qo'ymay qoldiraveradilar. Bunda bo'yoq tejam bilan sarflanadi va uni tayyorlashga ko'p vaqt ketmaydi. Tarbiyachi bo'yoqning kerakli rangini chiqarishni bilishi kerak. Akvarel bo'yoqlar katta va maktabga tayyorlov guruhlari bolalariga tavsiya qilinadi. Akvarel bo'yoqlarining farqlovchi xususiyati, bularning kukun qilib maydalangan pigment va ko'p miqdordagi yopishtiruvchi moddalardan (bog'lovchi sifatida) iboratligidir.

Kukun qilib foydalanganligi tufayli akvarel bo'yoqlar o'zlarining asosiy fazilatlari – shaffoflik kasb etadilar. Hozirga kunda akvarel har xil ko'rinishlarda ishlab chiqarilmoqda.

Maktabgacha ta'lim muassasasi sharoitlarida yarim yumshoq akvareldan foydalanish ma'qulroq. Bolalarning akvarel bo'yoqlaridan xuddi guash bo'yoqlari bilan rasm solganidek foydalanishlariga yo'l qo'yib bo'lmaydi. Bolalar akvarel bo'yoqlari bilan rasm solar ekanlar, predmetlar konturini oldin qog'ozga oddiy qalam bilan tushiradilar.

Mashg'ulotlar va bolalarning mustaqil badiiy va ijodiy faoliyatlari uchun pastel – turli rangdagi yo'g'on sterjenchalar tavsiya etiladi. Pastel yig'masida har biri bir nechta tusga ega bo'lgan beshta rang bo'ladi, buning o'zi ish uchun tayyor palitradir. Pastel qattiq, yumshoq va o'rtacha turlarga bo'linadi. Bolalar uchun yumshoq pastel tavsiya etiladi. Bu bo'yoq ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo'lishni talab etadi, chunki u oson uvalanadi, sinadi. Shuning uchun pastel sterjenining har birini zar qog'ozga o'rash kerak bo'ladi. Rangli mum bo'rlar sterjen ko'rinishida 12 dan 36 tagacha rangda bo'ladi. Uning bilan ham huddi pastel singari rasm chiziladi. Rangli mum bo'rlarning afzalligi shundaki, ular bilan qalam chizig'i qalinligidagi chiziqni chizish mumkin. Shuning uchun mum bo'rlar bilan rasm chizishda oddiy qalamdan foydalanilmaydi.

Rangli bo'rlardan mashg'ulotlardan bo'sh vaqtlarda rasm chizishda foydalaniladi.

O'chirish uchun ikkita – quruq va ozgina namlangan latta kerak: qurug'i bilan xatolar yo'qotiladi, rasmga bo'r changi (kukuni) tushurilib, ayrim joylari xiralashtiriladi: xo'li bilan eng to'q joylari oqartiriladi, oxirida esa rasm doskadan o'chiriladi.

Rasm chizishga mo'ljallangan ko'mir uzunligi 10-12 sm va diametri 5-8 mm bo'lgan yirik sterjendan iborat bo'ladi. U yumshoq, sinuvchan, uqalanuvchan material bo'lganligi uchun zar qog'ozga o'ralishi kerak. Ko'mir to'q xira-qora iz qoldiradi. Ko'mir bilan ishlashda uning changini saqlab qoladigan tukli qog'ozlar – gulqog'oz, o'rash uchun ishlatiladigan va rasm chizish qog'ozlari ishlatiladi. Agar ko'mir bilan ishlangan rasm ustidan paxta tamponi ozgina ho'llab, rasm solingan qog'oz sathidan vertikaliga yengil surib chiqilsa, bo'yoq yanada mustahkamlanadi.

Loy va plastilindan narsalar yasash uchun maxsus uskunalar: aylanadigan doirali dastgoh (katta guruhlar uchun), suv solinadigan idishlar, latta; bolalar yasagan narsalarni bo'yash uchun – gruntovka; bundan tashqari, bo'yashda ishlatiladigan maxsus bo'yoqlar – angoblar kerak bo'ladi.

Natura yoki namunani namoyish qilish uchun natura uchun mo'ljallangan tagliklardan foydalansa bo'ladi. Karkaslar – turli uzunlik va kenglikdagi oddiy taxtalar ham uskunalariga kiritiladi.

Karkaslardan foydalanish bolalarga jonivorlarning oyoqlarini mukammalroq tasvirlashda va ularning figuralarini barqaror qilishga imkon beradi.

Narsalar yasash mashg'ulotlari uchun plastik materiallar – loy, plastilin kerak bo'ladi, bunda asosiy yasash uchun eng maqbul material, bu loydir. Kichik guruhlarda faqat loydan foydalaniladi, chunki bu yoshdagi bolalar plastilindan narsa yasashda qiynaladilar. O'rta guruhda ham bolalar asosan loydan narsalar yasaydilar. Rangli plastilindan katta guruhlarda mazmunli narsalar yasashda foydalaniladi.

Turli joylardan olingan loy rangi bilan farqlanadi; u sarg'ish, jigar rang, qizg'ish, kul rang, oq, yashil-ko'kish, qo'ng'ir rang bo'lishi mumkin. Loy, uning tarkibida qum kam bo'lsa, kuchli bo'ladi, qum aralishmasi uni sochiluvchan qiladi. Loyni bevosita yerning o'zidan tanlash mumkin.

Plastilin – loy, mum, yog', bo'yoq va boshqa qo'shilmalardan tayyorlangan sun'iy plastik massa. U yumshoq va qayishqoq, u uzoq qotmaydi, ammo temperatura oshganda yumshaydi va eriydi. Narsalar yasashda plastilinni qo'lda uzoq muddat ezish tavsiya qilinadi. Plastilin bilan ishlashdan oldin uni qutisi bilan issiqroq joyga yaqin qo'yib, bir oz isitiladi. Katta guruhlar tarbiyalanuvchilarida plastilinning yakka tayyor to'plamlari bo'lishi kerak. Ular plastilinning holatini o'zlari nazorat qilib, qolgan plastilinni rangiga ko'ra joylab qo'yadilar.

Applikatsiya mashg'ulotlari uchun qog'oz, mo'yqalamlar uchun taglik; to'mtoq uchli qaychilar kerak bo'ladi. Applikatsiya ishlarida oq va rangli qog'ozlardan foydalaniladi. Asos uchun oq qalin qog'oz: rasm albomlarning varaqlari yoki rangli qog'oz, yupqa karton ishlatiladi.

Maktabgacha katta yoshdagilar har xil rang va tusdagi jilosiz rangli qog'ozlardan ham foydalanadilar. Katta guruhlarda har bir bola uchun turli rang va tusdagi qog'ozlar yig'masiga ega bo'lish maqsadga muvofiqdir. Tasviriy faoliyatga mo'ljallangan barcha ashyolar turlarga ajratilgan va ma'lum tartib bilan har qaysisi joy-joyiga qo'yilgan bo'lishi kerak. Qaychilar qutichada saqlanadi. Tartibli joylashtirilgan ashyo kam joyni egallaydi, yaxshi saqlanadi, ulardan foydalanish ham qulay bo'ladi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida tasviriy faoliyati bo'yicha ishlarni rejalashtirishda asosiy tamoyil – bu tasviriy faoliyatini ta'lim tarbiyaviy ishning eng muhim bo'limlaridan biri sifatida qarash hisoblanadi.

Tasviriy faoliyati turlari – rasm chizish, loy bilan ishlash, aplikatsiya o'ziga xos tasviriy texnikasiga egadir. Tasviriy faoliyati bo'yicha ishni rejalashtirishda tarbiyachi albatta har bir turdagi mashg'ulotlar soniga qat'iy rioya qilish lozim. Tasviriy faoliyati bo'yicha mashg'ulotlarni rejalashtirish, yuqoridagilardan tashqari mashg'ulot qanday materiallari bilan o'tkazilsa, maqsadga muvofiq bo'lishlarini ham tarbiyachi nazarda tutmoq lozim.

Masalan, loy bilan ishlashda – loy yoki plastilin, rasm chizishda–guash, rangli qalam, ko'mir tayoqchasi va hokazo. Shuningdek, tarbiyachi mashg'ulotning dastur mazmunini tanlashda, bolalarga qanday predmetlarni chizdirish haqida emas, balki shu predmetni chizdirish

yoki loydan yasattirish orqali qanday bilim va ko'nikma berish yoki o'rgatish haqida ko'proq o'ylashi lozim. Ixtiyoriy mashg'ulotlari rejalashtirishda esa tarbiyachi bolalarning mustaqilligi ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beruvchi o'rgatish usullari to'g'risida o'ylab olish kerakdir. Tarbiyachi ishlarni rejalashtirishda u yoki bu guruh bo'yicha dastur qo'ygan vazifalarni barchasini e'tiborda tutgan holda ish rejasini tuzadi.

Shuningdek, tasviriy faoliyatlari bo'yicha bir oyga mo'ljallangan istikbol reja tuzish ham maqsadga muvofiqdir. Bunda tarbiyachi tasviriy faoliyati mashg'ulotlari o'rtasidagi o'zaro bog'lanishni ham nazarda tutadi. Shunday qilgan taqdirdagina, bolalar ma'lum bilim, malaka va ko'nikmaga ega bo'lishlari mumkin bo'ladi. Bundan tashqari tasviriy faoliyat turlari o'rtasidagi o'zaro bog'lanish natijasida tevarak-atrofnii badiiy jihatdan o'zlashtirishlarning yangi-yangi yo'llari vujudga keladi va bolalar tevarak-atrofnii obrazli qilib tasvirning turli xil usullari bilan tanishadilar. Demak, tasviriy faoliyati turlari o'rtasidagi o'zaro aloqa ishlarini rejalashtirishda katta ahamiyatga ega ekan, xo'sh bu o'zaro bog'lanish qaysilar ekan?

1. Tasviriy faoliyatiga ta'lim-tarbiya ishining muhim bo'lagi deb qarash hamda rasm chizish, loy bilan ishlash, applikasiya mashg'ulotlarini rejalashtirishda dasturning barcha bo'limlari o'rtasidagi o'zaro aloqa, bog'lanishni doimo diqqatda tutish lozim. Ya'ni, tevarak-atrof bilan tanishtirish va musiqa mashg'ulotlari va hokazo. Bular tasviriy faoliyati uchun qiziqarli hodisalar va voqealarni tanlashga yordam beradi.

2. Tasviriy faoliyatining barcha turlari tevarak-atrof hayotni obrazlarda tasvirlaydi, ammo har biri o'ziga hos xususiyatga ega ekanligi hisobga olmoq zarur. Rasm chizish – predmet va voqealarni rangda tekis yuzada tasvirlaydi, loy hajmlarda applikasiya – rangda, siluet ravishda.

Shuningdek, har biri o'ziga hos tasvir texnikasiga ega: rasm chizish chiziqli grafik ravishda, rang tasvir usulida, loy-plastik ravishda applikasiya - qog'ozdan qirqish va alohida qismlardan tuzish.

3. Dasturda tasviriy faoliyati turlari oldiga qo'yilgan vazifalarning ham o'zaro aloqada ekanligidir. Masalan, bolalar rang bilan rasm chizishda va shu bilan bir vaqtda applikasiyada ham tanishib boradilar.

4. Tasviriy faoliyati turlari o'rtasidagi bog'lanish tarbiyachiga rasm chizish, loy, applikasiya bo'yicha vazifalarni aniqlashga yordam beradi. Masalan, kichik guruh doiraviy shakllarni o'rgatishda, oldin tayyor doira shakllarini applikasiyada bergan ma'qul, so'ng esa rasm chizish mashg'ulotlarida bergan ma'qul.

5. Tasviriy faoliyati turlari o'rtasidagi bog'lanish ma'lum bir mavzudagi mashg'ulotlar asosida ham bo'lishi mumkin. Masalan, "Bo'g'irsoq" ni bolalar ham chizish, applikasiya va loydan yasashi mumkin. Bu turdagi takrorlanish bolalarning mavzuga nisbatan qiziqishlarini pasaytirmaydi, chunki har bir faoliyat turi jarayonida bolalar ertak qahramonlarini xilma-xil tasvirning yangi usul va yo'llari bilan tanishadilar.

6. Tasviriy faoliyati mashg'ulotlarni to'g'ri rejalashtirishda, mashg'ulotlar o'rtasida ularning dastur vazifalari, mavzular o'rtasida bog'lanish vujudga keladiki, buning natijasida bolalarning yangi malaka va ko'nikmalarini va bilimlarni egallashlarida ma'lum ketma-ketlik va bog'lanish vujudga keladi. Masalan, "Qushlar" mavzusi asosida olib borilgan mashg'ulotlar jarayonida bolalar don cho'qiyotgan qushni loydan yasashni, shoxda o'tirgan qushni rasmini chizishni, afsonaviy qushni qanday qilib, qog'ozdan qirqib olishni bilib oladilar.

7. Shuningdek, tasviriy faoliyati bo'yicha ishni rejalashtirishda faqatgina ularning turlari o'rtasidagi ketma-ketlikni nazarda tutmay, balki har bir turdagi mashg'ulotlar o'rtasida ham bog'lanish o'rnatish va ularni diqqatda tutish lozim. Masalan, predmetli rasm chizish loy ishlaridan keyin mazmunli ishlarni rejalashtirish lozim.

Tasviriy faoliyati bo'yicha ishni rejalashtirishda tarbiyachi bolalar bilan ishlashda foydalanadigan metod va usullariga ham ahamiyat bermog'imiz lozim. Bular ko'rsatmali va og'zaki metod hisoblanadi.

Ko'rsatmali va og'zaki metodning o'zaro birgalikda olib borilishi lozim. Demak, tarbiyachi tasviriy faoliyati bo'yicha ishlarni rejalashtirishga juda katta ahamiyat bermog'i lozim ekan. Tarbiyachi ishni rejalashtirishga qanday ahamiyat bergan bo'lsa ishni hisobga olishga ham shunday e'tibor bermog'i lozim bo'ladi. Chunki bu narsa-tarbiyachiga tasviriy faoliyatiga o'rgatish bo'yicha dastur vazifalari talablari qanday bajarilganligi aniqlashga va mashg'ulotlarni sifatli chiqishi uchun qanday tayyorgarlik ishlarini ko'proq olib borish lozimligi, hamda o'rgatishlarning yangi xilma-xil metod va usullari ustida ko'proq ishlash lozimligini aniqlab olishga va keyinchalik ulardan bolalar bilan ishlashda foydalanish uchun yangi-yangi imkoniyat yaratib beradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda tasviriy faoliyat maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama tarbiyalashda katta ahamiyatga egadir. Rasm chizish, loydan buyumlar yasash va applikasiya - bu tasviriy faoliyat turlari bo'lib, ularning asosiy vazifasi-tevarak atrofni obrazli aks ettirish hisoblanadi. Tasviriy faoliyat jarayonida bolalarda irodaning sifatleri-boshlagan ishini oxiriga yetkazish, oldiga maqsad qo'yib, o'shani bajarishga tomon intilish, qiyinchiliklarni yengish, o'rtoqlariga yordamlashish kabi xususiyatlar tarbiyalanadi. Shunday qilib, tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida bolalardagi badiiy did va ijodiy qobiliyatlar o'sadi va bu orqali maktabda o'qishga tayyorlanib boriladi. Chunki bolalar predmetlar bilan uzviy bog'lanadilar, ularning o'ziga xos sifatleri, shakli, rangi, katta kichikligi bilan tanishadilar, ularni farqini, o'xshashligini aniqlaydilar, bu esa, bolalarni sensor tarbiyalashga, ko'rgazmali, obrazli fikr yuritishga imkon beradi. Tasviriy faoliyat bolalarni axloqiy tarbiyalaydi. Bolalar ishlarida o'z hayotida, jamiyatda bulayotgan voqea-xodisalarni aks ettiradilar, ulardan mamnun bo'ladilar, xayajonlanadilar.

Tasviriy faoliyat jarayonida bolalarda irodaning sifatleri-boshlagan ishini oxiriga etkazish, oldiga maqsad qo'yib, o'shani bajarishga tomon intilish, qiyinchiliklarni engish, o'rtoqlariga yordamlashish kabi xususiyatlar tarbiyalanadi. Jamoa ishini yaratish jarayonida bolalarga birbiriga yordam, kelishib ishlash kabi sifatleri ishni baholash jarayonida, ularda o'rtoqlarining ishga nisbatan real munosabatda bo'lish, to'g'ri baxolash, o'z ishidan va o'rtoqlarining ishidan xursand bo'lish kabi axloqiy sifatlar shakllanadi.

REFERENCES

1. Mirziyoyev Sh.M. Maktabgacha ta'lim tizimini yanada rag'batlantirish va rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida. 05.04.2018 y. PQ-3651.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuni O'RQ-637-coH 23.09.2020. 8-moddasi

3. “Maktabgacha ta’limni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi” Xalq so’zi gazetasi 30.09.2020
4. Ishmuxamedov R.J., Yuldashev M. Ta’lim va tarbiyada innovatsion pedagogic texnologiyalar. T.: “Nihol” nashriyoti, 2013, 2016.
5. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalalar rivojlanishiga qo’yiladigan davlat talablari. Toshkent 2018 yil (Maktabgacha ta’lim vazirligi)
6. Mamirova Z.U., Niyozova G.B. “Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida bolalarni tasviriy faoliyat mashg’ulotlarida ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish” Science and Education" Scientific Journal January 2021 / Volume 2 Issue 1
7. Sodiqova Sh.A. “Maktabgacha pedagogika”. T.: Tafakkur bo’stoni, 2013
8. Nurmatova M.Sh. Xasanova Sh.T. “Rasm buyum yasash va bolalarni tasviriy faoliyatga o’rgatish metodikasi”. “Cho’lpon”, T.:2010y.
9. Ilm yo’li variativ dastur, Toshkent 2019